Երևանի Մ. Հերացու անվան
Պետական Բժշկական Համալսարան

Ֆոկուս խմբային հարցման ամփոփում

Կրթության որակի գնահատման
և ապահովման կենտրոն 30.01.2026թ.

Կրթական ծրագիր՝ «Առողջապահության կազմակերպում և կառավարում» մագիստրոսական ծրագիր

Մասնակիցներ՝ ծրագրի շրջանավարտներ (հիմնականում աշխատող մասնագետներ՝ ատամնաբույժներ, դեղագետներ և այլն)

Անցկացման ձևաչափ՝ բաց քննարկում

Հարցազրուցավարներ՝ Արամ Հայրապետյան (ԵՊԲՀ Կրթության որակի գնահատման և ապահովման կենտրոնի ղեկավար), Մերի Սևունի (Հանրային առողջության ֆակուլտետի որակի ապահովման պատասխանատու)

Հիմնական արդյունքներ և կարծիքներ

1. **Սպասելիքների արդարացում** Շրջանավարտների մեծամասնությունը նշել է, որ սպասելիքները **լիովին կամ հիմնականում արդարացվել են**: Ստացված գիտելիքները կիրառելի են ամենօրյա աշխատանքում և օգնում են գործնական խնդիրների լուծմանը:
2. **Գործնական խնդիրներ և ծրագրի վերաբերյալ կարծիքներ**
    - Կառավարման ու առաջնորդության հմտությունների զարգացումը օգնել են մասնագիտական կողմնորոշման հարցում, ինչպես նաև

նպաստել են ստացած գիտելիքների առավել արդյունավետ կիրառմանը:
    - Դրական օրինակ՝ մեկ շրջանավարտ ստացել է առաջարկ դեղագործական ընկերությունում մենեջերի պաշտոնում և կարծում է, որ ստացված գիտելիքները կօգնեն արդյունավետ կառավարմանը:
3. **Տեսական և գործնական ժամերի հարաբերակցություն**
    - Գերակշռում է **տեսական բաղադրիչը**:
    - Ըստ մեծամասնության՝ **անհրաժեշտ է ավելացնել գործնական ժամերը:**
    - Առաջարկներ՝ Ցանկալի է ուղղորդել կլինիկաներ կամ կառավարման ոլորտներ (նախարարություններ), որտեղ դիտորդի կարգավիճակում կստանան պրակտիկ գիտելիքներ:
4. **Դասավանդման մեթոդաբանություն և բովանդակություն**
    - Առարկաների մեծ մասը համարվում է **տրամաբանական և կարևոր:**
    - Խնդիր՝ որոշ առարկաներ **նմանատիպ** են և կարելի է միավորել՝ խնայելով ժամանակ:
    - Ամենաարդյունավետ մեթոդներ՝ case study-ների քննարկումներ (հատկապես Ռաուլ Սեթիի դասընթացները), հանրային խոսքի և ներկայացման հմտությունների ձևավորմանը ուղղված պարապմունքներ, էթիկական դեպքերի քննարկումներ (օրինակ՝ վիրահատական առաջնահերթություն երկու հիվանդի դեպքում):
5. **Դասացուցակի ծանրաբեռնվածություն**
    - Որոշ շրջանավարտներ օպտիմալ էին համարել, որոշ առարկաների դեպքում (բիոստատիստիկայ, տվյալների կառավարում) շաբաթական 5 օր դասավանդումը, սակայն մեծամասնությունը նպատակահարմար էր գտել վերոնշյալ առարկաներին շաբաթական 3 օր տրամադրելը
    - Շրջանավարտները նշեցին, որ մեկ կամ երկու շաբաթյա ցիկլերը այդքան էլ արդյունավետ չէին, հատկապես, երբ երեք օրից մեկը տրամադրվում էր ստուգարքին:
6. **Քննություններ և թեզի պաշտպանություն**
    - Մեծամասնությունը **ավարտական աշխատանքը** համարում է **լուրջ հետազոտական աշխատանք,** որի շնորհիվ ձեռք են բերվել **նոր հմտություններ և գիտելիքներ**, որոնք կկիրառվեն ապագայում:
    - Շեշտադրվեց վերջին քննությունը (4 առարկա միասին) որպես չափազանց դժվար, հատկապես թեզի հետ զուգահեռ:
    - Առաջարկ՝ քննական հարցաշարում առարկաների բաշխումը դարձնել **հավասարաչափ** (օրինակ՝ 20×4), Առողջապահության

կազմակերպում առարկան կազմել է 60/40, ինչը անարդար է համարվել:
    - Հնչեցվեցին կարծիքներ, որ ցանկալի է թեզի ղեկավարը լինի վիճակագրության մասնագետ
7. **Հիբրիդային / առցանց ուսուցում, նյութերի արդիականություն**
    - Որոշ շրջանավարտներ դրական են գնահատում **հեռավար դասախոսությունները** (հատկապես տեսական առարկաների համար) և համարում օպտիմալ:
    - Ֆիզիկական ներկայությունը նախընտրելի է գործնական դասերի համար:
    - Տրամադրվել է բավարար գրականություն և սլայդներ
8. **Ուսանողի աջակցություն**
    - Շրջանավարտները համակարծիք էին, որ դասախոսները **պատրաստակամ** են ուսանողին աջակցելու հարցում:
    - Իսկ ադմինիստրատիվ աջակցությունը՝ հատկապես դեկանատային օղակում, գնահատվում է շատ **բարձր:**
9. **Գնահատման ձևեր**
    - Ամենաօգտակար համարվում են **երկու ձևաչափերի համադրությունը՝** գրավոր թեստեր + բանավոր քննություններ / ներկայացումներ:
    - Կարծիք՝ Կառավարչի մասնագիտության համար պրեզենտացիաներն ու քննարկումները հատկապես կարևոր են:
10. **Հետադարձ կապ**
    - Ընդհանուր առմամբ գոհ են դասախոսների աջակցությունից, սակայն նշում են, որ բացասական գնահատականի դեպքում կատարված սխալների **քննարկում միշտ չէ, որ եղել է**:
    - Առաջարկ՝ ուսանողի բացասական արդյունքները պարտադիր քննարկել և մեկնաբանել թերությունները:

Եզրակացություն

Հետազոտության արդյունքները ցույց են տալիս, որ «Առողջապահության կազմակերպում և կառավարում» կրթական ծրագիրը ընդհանուր առմամբ հաջողված է և ծառայում է իր նպատակին: Շրջանավարտների մեծամասնության սպասելիքները արդարացվել են, իսկ ստացված գիտելիքները գնահատվում են որպես կիրառելի և օգտակար գործնական խնդիրների լուծման համար:

Ծրագրի ուժեղ կողմերն են.

- Անձնակազմի աջակցությունը. Թե՛ դասախոսական կազմը, թե՛ դեկանատը ցուցաբերում են բարձր պատրաստակամություն և աջակցություն ուսանողներին:
- Հմտությունների զարգացումը. Ծրագիրը նպաստում է կառավարչական և առաջնորդության հմտությունների ձևավորմանը, ինչը օգնում է մասնագիտական կողմնորոշմանը և կարիերայի աճին:
- Մեթոդաբանությունը. Իրավիճակային խնդիրների (case study) քննարկումը և ներկայացման հմտությունների դասերը համարվում են ամենաարդյունավետ մեթոդները:

Այնուամենայնիվ, առկա են բարելավման ենթակա ոլորտներ, մասնավորապես՝ տեսական և գործնական ժամերի հարաբերակցության, դասացուցակի օպտիմալացման և քննական գործընթացի կազմակերպման հարցերում:

Առաջարկություններ

Հիմնվելով մասնակիցների կարծիքների և բարձրացված խնդիրների վրա՝ ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները ծրագրի բարելավման համար.

1. Ուսումնական պլանի և բովանդակության բարելավում

- Ավելացնել գործնական բաղադրիչը. Տեսական նյութի գերակշռությունը հավասարակշռելու նպատակով առաջարկվում է ուսանողներին որպես դիտորդ ուղղորդել կլինիկաներ կամ առողջապահության կառավարման մարմիններ (օրինակ՝ նախարարություն)՝ պրակտիկ գիտելիքներ ստանալու համար:
- Օպտիմալացնել առարկայացանկը. Վերանայել ուսումնական ծրագիրը՝ նմանատիպ բովանդակություն ունեցող առարկաները միավորելու և ժամանակ խնայելու համար:
- Ներդնել հիբրիդային մոդել. Պահպանել հեռավար դասախոսությունները տեսական առարկաների համար, իսկ ֆիզիկական ներկայությունը կենտրոնացնել գործնական պարապմունքների վրա:

2. Դասացուցակի և ծանրաբեռնվածության վերանայում

- Բեռնաթափել շաբաթական գրաֆիկը. Ծանր առարկաների դեպքում (օրինակ՝ բիոստատիստիկա) դասավանդումը կազմակերպել շաբաթական 3 օր՝ նախկին 5-ի փոխարեն, ինչը համարվում է ավելի նպատակահարմար:
- Վերանայել ցիկլային ուսուցումը. Խուսափել կարճ՝ 1-2 շաբաթյա ցիկլերից, հատկապես եթե դրանց հաջորդում են հաճախակի ստուգարքներ, քանի որ դա նվազեցնում է ուսուցման արդյունավետությունը:

3. Գնահատման համակարգ և հետադարձ կապ

- Բարեփոխել ավարտական քննությունը. Վերանայել ավարտական քննական հարցաշարը՝ ապահովելով առարկաների հավասարաչափ բաշխում (օրինակ՝ յուրաքանչյուր առարկայից հավասար քանակի հարցեր), որպեսզի խուսափենք անարդարացի ծանրաբեռնվածությունից:
- Թեթևացնել ավարտական փուլը. Հաշվի առնելով թեզի պաշտպանության ծավալուն և լուրջ հետազոտական բնույթը՝ քննարկել ավարտական քննության (4 առարկա միասին) ձևաչափի պարզեցման կամ բեռնաթափման հնարավորությունը:
- Ապահովել հետադարձ կապ. Ներդնել պարտադիր ընթացակարգ, ըստ որի՝ ցածր կամ բացասական գնահատականի դեպքում դասախոսը պետք է ուսանողի հետ քննարկի թերությունները և մեկնաբանի սխալները:

4. Թեզի ղեկավարում

- Ներգրավել նեղ մասնագետների. Հաշվի առնելով հետազոտական աշխատանքի կարևորությունը՝ ցանկալի է, որ թեզի ղեկավարման գործընթացում ներգրավված լինեն վիճակագրության մասնագետներ: